

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY

TOIMINTAKERTOMUS 2010

1. JOHDANTO

Vuoden 2010 aikana näimme että kuusi vuotta sitten käynnistynyt Joku raja! -kampanja on alkanut tuottaa tulosta. Huomasimme myös, että osallistumisemme keskusteluun romanien syrjinnästä Euroopassa sai vastakaikua viranomaisten puolelta. Olemme vuoden aikana rakentaneet osastolle uutta yksilötyöohjelmaa ja myös käynnistänyt matkapuhelimella toimivan pikavetoomusohjelman.

Taloudellisesti vaikean edellisvuoden jälkeen näimme taas hyvää kasvua ja vuoden 2010 tulos on reilusti ylijäämäinen. Tämän ansioista pystymme vihdoin luomaan kauan suunniteltua puskurirahastoa toimiston toiminnan turvaamiseksi myös taloudellisesti vaikeina aikoina.

Henkilövajaukset vaikuttamis- ja aktivismitiimissä ja varainhankinnan puolella lukuisat henkilövaihdokset vaikeuttivat toimintaamme. Näistä ongelmista huolimatta olemme suoriutuneet vuoden tavoitteista hyvin. Alla kerrotaan hyvin tiiviisti vuoden tärkeimmistä tapahtumista.

2. TEMAATTISET PAINOPISTEEMME

2.1. JOKU RAJA! -KAMPANJA, NAISIIN KOHDISTUVAA VÄKIVALTA VASTAAN

Joku raja! -kampanjan selkärangana toiminut tiivis, johdonmukainen ja pitkäaikainen järjestöyhteistyö tuotti vuonna 2010 tulosta. Kampanjan päätavoite, poikkihallinnollinen kansallinen naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma vuosille 2010–2015 astui voimaan syyskuussa. Ohjelma sisältää lukuisia Amnestyn ja yhteistyöjärjestöjemme tekemiä toimenpide-ehdotuksia. Myös seksuaalisen väkivallan vastainen kampanjamme on selvästi vaikuttanut ohjelmaan. Jatkossa Amnestyn roolina on vaikuttaa ehkäisevän työn sisältöihin ja varmistaa ihmisoikeusnäkökulman sisällyttäminen materiaaleihin. Tulemme myös vaatimaan ohjelman toimeenpanoon riittäviä resursseja.

Vuonna 2010 Joku raja! -kampanjassa oli mukana 24 yhteistyötahoa. Yhteistyö on ollut tiivistä seuraavien järjestöjen kanssa: NYTKIS ry, Naisten Linja Suomessa ry, Raiskauskeskus Tukinainen ry, Profeministimiehet/Suomen White Ribbon ry, Lyömätön linja Espoossa/Miehen Linja/Naisten apu Espoossa ry, MONIKA ry/Monikulttuurinen voimavarakeskus, Väkivaltatutkijatverkosto.

Asenne esiin -kampanjointimme seksuaalista väkivaltaa vastaan

Asenne esiin -kampanjan vaatimukset saivat tukea yhteistyökumppaneiltamme, jäseniltämme ja viranomaisilta. Lakiuudistus, jossa tahdonvastainen yhdyntä tulkitaan aina raiskaukseksi riippumatta uhrin kyvystä tai kykenemättömyydestä ilmaista kieltäytymistään oli kampanjan lyhyen tähtäimen tavoite.

Oikeusministeriö julkisti toukokuussa selvityksen, joka oli päälinjoiltaan Amnestyn vaatimusten mukainen. Lisäksi Oikeuspoliittisessa tutkimuslaitoksessa käynnistettiin selvitystyö, jossa arvioidaan

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

lainsäädännön muutostarvetta. Elokuussa kirjoitimme lausunnon lakimuutosehdotukseen. Hallitus esitti eduskunnalle lakimuutosta marraskuussa.

Amnesty ja Lapin yliopisto toteuttivat tammikuussa 2010 seksuaaliseen väkivaltaan liittyviä asenteita selvittävän 1640 henkilöä kattaneen mielipidekyselyn, jonka tulokset julkistettiin naistenpäivänä 8.3.2010. Samana päivänä julkaisimme *Case Closed – Rape and Human Rights in The Nordic Countries* -seurantaraportin, joka sai YK:n naisten oikeuksien komitean kokouksen yhteydessä New Yorkissa runsaasti huomiota. Seurantaraportti toisti aiemman viestin: seksuaalisen itsemääräämisoikeuden suoja Pohjoismaissa ei ole kansainvälisten sopimusten mukainen.

Pitkäaikaisen tukijamme PMMP-yhtyeen kanssa tehtiin Asenne esiin -kampanjassa tiivistä yhteistyötä. PMMP:n ja Jätkäjätkien Asenne esiin -konsertti oli loppuunmyyty, lisäksi konserttia seurasi verkosta 6000 katsojaa. TV2 esitti taltioinnin kahdesti. Ennen konserttia YleX:n teemaviikossa studiossa vieraili joka päivä asiantuntija, kellokas ja viranomainen keskustelemassa seksuaalisesta väkivallasta. Inserttejä, PMMP:n Paula Vesalan ja Mira Luotin lukemia dramatisoituja oikeudenkäyntipöytäkirjoja, lähetettiin pitkin päivää.

Suomalaiset järjestöt tekivät yhteisen varjoraportin Suomen hallituksen naisten syrjinnän ehkäisyyn tähtäävän yleissopimuksen määräaikaisraportin rinnalle. Amnestyn vapaaehtoisten kääntämä varjoraportti julkaistiin YK:n sivuilla Suomen virallisen raportin kanssa. Amnestyn osuus Paluu Pekingiin Nyt -raporttiin oli merkittävä.

2.2. KUULUU KAIKILLE -KAMPANJA, KÖYHYDEN POISTAMISEKSI

Kampanjan tavoitteena oli romanien syrjinnän vastustamisen lisäksi (ks. alla) tänä vuonna vaikuttaa Suomessa käytävän köyhyyskeskustelun sisältöihin tuomalla niihin mukaan ihmisoikeuspainotuksia.

Maalikuussa järjestettiin Helsingin yliopistolla keskustelutilaisuus aiheesta 'Köyhyys ja ihmisoikeudet' jossa esiintyivät Amnestyn Kenian osaston Naomi Barasa, yhdysvaltalainen kansalaisliiketikijä Ruth Reitan, eteläafrikkalainen aktivisti Trevor Ngwane ja intialainen tutkija Ranabir Samaddar. Muita suunniteltuja keskusteluja ei pystytty asiantuntijaresurssien vähyden takia toteuttamaan.

YK:n vuosituhatavoitteita käsiteltiin aloitteestamme ulkoministeriön ihmisoikeusasioiden neuvottelukunnassa ennen YK:n vuosituhatavoitteiden saavuttamista arvioivaa YK:n yleiskokouksen huippukokousta. Esitimme kehityspoliittiselle ministerille näkemyksiämme kokouksen ohella kirjeessä, jonka toimitimme laajalti tiedoksi myös muille keskeisille vaikuttajille ja virkamiehille. Ministerin nuivasta suhtautumisesta huolimatta Suomen YK:n yleiskokouspuheenvuoroa pidettiin ihmisoikeusnäkökulmasta yhtenä vahvimmista.

Kuuluu kaikille -kampanjatyöhön liittyen osallistuimme U2-yhtyeen ja Stingin maailmankiertueiden Helsingin konsertteihin.

Kuuluu Kaikille / Romaneja kohdellaan kuin roskaa -kampanja

Alkuvuodesta valmisteltu Euroopan romanien syrjintää ja köyhyyttä vastustava kampanja käynnistyi toukokuussa 2010. Kampanjan keskeisinä tavoitteina oli 1) käydä keskustelua romanien köyhyydestä ja syrjinnästä ja 2) varmistaa Suomen hallituksen tehokas toiminta EU:n romanistrategian aikaansaamiseksi. Näkyvä ja intensiivinen kampanjointikausi kesti lokakuuhun.

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

Työhön kuului viranomaisiin ja politiikkoihin vaikuttamista, paikallisryhmien tiedonlevitystä yli 20 tapahtumassa sekä teeman esiintuomista varainhankintatyössä.

Vaikuttamistyömme johdosta ulkoministeriö kutsui meidät Suomen kansallisen romanistrategian kansainvälistä osuutta valmistelemaan kokoukseen. Viestimme kuultiin myös EU:n 8.-9.4. romanihuippukokouksen alla. Toivoimme, että Suomi edistäisi kokouksessa EU-tasoisien romanistrategian laatimista, mikä tapahtuikin. Ministeriöiden virkamiehet korostivat romanikampanjamme kaltaisen paineen olevan tarpeen Suomen aktiivisen roolin edistämiseksi romanikysymyksissä.

Järjestimme romanikampanjastamme tiedotusvälineille keskustelutilaisuuden 11.5., jonka jälkeen näkemyksiämme uutisoitiin kattavasti. Uutisointiin vaikutti osaltaan kerjäämisen kiellosta tuolloin eduskunnassa käyty vilkas keskustelu.

Lokakuussa Amnesty oli uudestaan kuultavana ulkoministeriössä kansallisesta romanistrategiasta (kv-osuus). Lähetimme marraskuussa kirjeen romanien syrjinnästä ja EU:n romanistrategian tärkeydestä kansanedustajille, muutamat myös vastasivat. Samaan aikaan tiedotimme Amnestyn Unkarin viharikosraportista relevanteille tahoille.

Luovutimme 18.11. pääministeri Mari Kiviniemelle Romaneja kohdellaan kuin roskaa -vetoituksen sekä digitaalikeyhksessä 1000 vetoajan kuvavetoituksen. Vetoimuksessa vaadimme Suomea toimimaan aktiivisesti EU:ssa yhteisen romanistrategian puolesta sekä puuttumaan avoimeen vihapuheeseen EU:n jäsenmaissa. Romanityötä jatkettiin loppuvuonna seuraamalla viranomais- ja lainsäädäntökeskustelua kerjäämis- ja leiriytymiskielloista.

Suomi on ottanut aiempaa aktiivisemmän roolin EU-tasoisien romanistrategian edistämässä, mihin myös Amnestyn työ vaikutti osaltaan. Olemme olleet näkyvästi esillä romaneista ja kerjäämisen kiellosta käydyssä keskustelussa, ja näkemyksemme saattoivat osaltaan vaikuttaa sisäministeriön asettaman työryhmän ehdottaman kerjäämisen kieltävän lakiesityksen hylkäämiseen.

2.3. MAAKOHTAINEN TYÖ JA TYÖ YKSILÖIDEN PUOLESTA

Yksilötyö: Vuoden lopussa osastossa tehtiin yksilötyötä 22 henkilön puolesta 18 paikallisryhmässä. Yksilötyön vakiinnuttamista paikallisryhmien työhön jatkettiin koko vuosi, ja käytiin työn tukemiseksi ohjauskeskustelut 5-6 paikkakunnalla toimiston ja ryhmien kesken. Pariisissa marraskuussa pidetyn Individuals at Risk -kokouksen loppupäätelmät ja suositukset sisällytetään tekeillä olevaan Suomen osaston yksilötyön kehittämisohjelmaan ensi vuonna.

Anna Politkovskajan muistopäivää sananvapauden puolesta vietettiin seitsemällä paikkakunnalla 7.10., Helsingissä järjestettiin tuolloin mielenilmaus Venäjän suurlähetystön edessä.

Ihmisoikeuksien päivän tapahtumia järjestettiin 12 paikkakunnalla 8.-10.12., vaihdellen klubi-illoista kirjastossa järjestettyihin vetoomustempauksiin. Kaikille yhteistä oli osallistuminen Amnestyn kansainväliseen kirjemaratoniiin, jossa Suomessa vetoomuskirjeitä kirjoitettiin neljän henkilön/ryhmän puolesta (Mao Hengfeng, Zelimkhan Murdalov, isä Alejandro Solalinde, Romanian pakkohäädetyt romaniperheet).

Helsingin kirjemaratonitapahtumassa vieraili kiinalaissyntyinen kirjailija-aktivisti Maiping Chen sekä joukko suomalaisia kirjailijoita. Tapahtuman yhteydessä järjestetyssä Kynttiläpalkinnon

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

jakotilaisuudessa Amnestyn vuosittaisen ihmisoikeuspalkinnon sai Suomen PEN pitkäaikaisesta vapaaehtoistyöstä vainottujen kirjailijoiden ja toimittajien puolesta.

Hyvät uutiset: Vuonna 2010 vapautettiin neljä sellaista mielipidevankia, joiden puolesta Suomen osasto on kampanjoinut: palestiinalainen Saed Yassin (Ahvenanmaan ryhmä); indonesialainen Yusak Pakage (Jyväskylän ryhmä); meksikolainen ihmisoikeuspuolustaja Raúl Hernandez (Joensuun ryhmä, kuvavetoomukset), syyskuussa kiinalainen mielipidevanki ja ihmisoikeuspuolustaja Chen Guangcheng (Helsingin ja Vaasan ruotsinkieliset ryhmät).

Ihmisoikeuspuolustajat: Osallistuimme EU-toimiston koordinoimaan vaikuttamistyöhön ihmisoikeuspuolustajien puolesta vetoamalla Suomen lähetystöihin EU:n suuntaviivojen toimeenpanemiseksi. Vuoden aikana vedottiin neljässä tapauksessa. (Yhdeksän naisten ihmisoikeuksien puolustajaa, Nicaragua; Aleksei Sokolov, Venäjä; Azimzhan Askarov, Kirgisia; Mao Hengfeng, Kiina).

Maakohtainen työ: Vuoden aikana toimi 17 maakoordinaattoria. Uusille järjestettiin infotilaisuus syyskuussa. Maakoordinaattoreita oli mukana myös paikallistoimintatapaamisessa, jossa keskusteltiin myös heidän roolistaan yksilötyössä. Aktiivisimmin toimivat Venäjä- ja Meksiko-ryhmät.

Venäjä: Venäjä-koordinaatio yhdessä toimiston ja yhteistyökumppanien (Suomalais-venäläinen kansalaisfoorumi, PEN) kanssa järjesti kokoontumisvapautta Venäjällä vaativan Strategia 31 -liikkeen tukimielenilmauksia neljä kertaa, 31.3., 31.5., 31.8. ja 31.10. Mielenilmaukset olivat symbolisia ja ne pidettiin lokakuun tapahtumaa lukuun ottamatta Venäjän suurlähetystön edustalla. Suomen osasto on myös isännöinyt 31-virtuaalimielenosoitusta, johon on osallistunut useita Amnestyn ryhmiä ja muita toimijoita eri puolilla Eurooppaa.

Meksiko: Pääteemat Meksiko-kampanjoinnissa olivat ihmisoikeuspuolustajien suojeleminen ja siirtolaisten oikeudet Meksikossa. Meksikon ihmisoikeuspuolustajia koskevan kampanjan puitteissa toimitettiin myös Oaxacassa 27.4. ammutun aktivistin Jyri Jaakkolan murhan selvittämiseksi yhteistyössä Jaakkolan vanhempien kanssa. Siirtolaisteemasta valmistui syksyllä valokuvanäyttely paikallisryhmien käyttöön.

2.4. PAKOLAIS- JA TURVAPAIKKATYÖ

Vuoden alussa pyrittiin vaikuttamaan pakolaisten säilöönottokäytäntöihin tapaamisessa sisäasiainministeri Anne Holmlundin kanssa sekä jäsenenä ministeriön asiaa valmisteleavassa työryhmässä. Syksyllä oikeudellinen asiantuntija kirjoitti eri viranomaisille ennen kumpaakin EU:n oikeus- ja sisäasiain neuvostoa. Vaikuttaminen koski erityisesti EU-direktiivejä Frontex-asetuksen muuttamisesta, vastuunmäärittämisasetuksen muuttamisesta ja paluudirektiivin toimeenpanosta.

Amnesty toimi pakolaisverkostossa (muut jäsenet SPR, Pakolaisneuvonta, Lastensuojelun keskusliitto, Kirkkohallitus ja Suomen Pakolaisapu). Verkosto tuotti mm. 10 asiaa pakolaisista -esitteen ja -kortit sekä ylläpiti maahanmuutto.nyt-sivustoa.

2.5. OIKEUTTA!-KAMPANJA, RANKAISEMATTOMUUTTA VASTAAN

Rankaisemattomuuden lopettamiseen tähtäävässä työssä on valmisteltu vapaaehtoisen juristiryhmän kanssa No Safe Haven -raporttia. Oikeudellinen asiantuntija alusti universaalitoimivaltaa koskevassa kansainvälisessä konferenssissa joulukuussa Brysselissä.

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

Osaston vaikuttamistyötä EU:n sisäasioihin pystyttiin tehostamaan selvästi oikeudellisen asiantuntijan paluun jälkeen syksyllä, jolloin oltiin yhteydessä viranomaisiin mm. rankaisemattomuuteen, terrorismiin ja perusoikeusviraston toimintaan liittyen. Oikeudellinen asiantuntija osallistui myös Amnestyn Security & Human Rights -ryhmän strategian ideointityöhön.

2.6. MUUT TEEMAT

Kuolemanrangaistuksen vastainen työ: Maaliskuussa julkaisimme Amnestyn vuosittaiset tilastot kuolemanrangaistuksesta maailmassa. Fokuksena tänä vuonna oli Kiina ja erityisesti se, että kukaan ei tiedä paljonko ihmisiä Kiinassa teloitetaan.

Kansainvälinen asekauppasopimus: Toiminnanjohtaja on jatkanut vaikuttamistyötä kansainvälisen asekauppasopimuksen asikaansaamiseksi. Ulkoministeriössä aihe ei enää ole samanlainen painopiste kuin edellisen hallituksen aikana ja tämän takia Amnesty on lähestynyt asiasta suoraan myös ulkoministeri Alexander Stubbia. Vaikuttamistyöstä huolimatta Suomen aktiivisuus ei ole lisääntynyt merkittävästi.

Teemakoordinaatiot: Vuoden aikana osastossa on toiminut sekä ammattiyhdistysryhmä että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen puolesta toimiva HLBTI-ryhmä eli sateenkaariryhmä. Molemmat ovat toimineet suhteellisen itsenäisesti ilman suurta tukea toimistolta. HLBTI-ryhmän jäsenet osallistuivat Liettuan Baltic Pride -tapahtumaan keväällä.

3. VIESTINTÄ JA AKTIVISMI

3.1. MEDIAVIESTINTÄ

Lähetimme vuoden aikana medialle 34 tiedotetta, pois lukien tapahtumatiedotus. Lisäksi lähetimme kuukausittaisen uutiskirjeen sen tilanneille noin 180 toimittajalle. Kuukausikirje poiki tänäkin vuonna tasaisesti yhteydenottoja, mikä osoittaa kirjeen merkittävyyden osana mediatyötämme.

Järjestimme kolme tiedotustilaisuutta: Asenne esiin -kampanjan mielipidekyselystä maaliskuussa sekä romanikampanjan käynnistämisestä ja Jyri Jaakkolan murhan selvittämisestä toukokuussa. Vieraanamme Suomessa olivat 10.12. Ruotsissa maanpaossa asuva kiinalainen aktivisti Maiping Cheng, joka osallistui ihmisoikeuspäivän tilaisuuteen.

Merkittävä osa mediatyöstä tapahtui edelleen suorilla yhteydenotoilla aiheistamme kiinnostuneisiin toimittajiin. Haasteena yhteistyössä kansainvälisen sihteeristön kanssa oli yhä mediamateriaalin myöhästyminen esim. suomen kielelle kääntämistä ajatellen. Yhteistyö paikallisryhmien kanssa sujui hyvin akselilla tiedottaja – kampanjakoordinaattori – ryhmien tiedotusvastaavat.

Amnestyn medianäkyvyys vuonna 2010 oli vähintään edellisvuoden tasolla. Leikepalvelu Cisionin kanssa on kustannusten karsimiseksi sovittu tiettyjä muutoksia osumien laskemisessa ja toimittamisessa meille, joten luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Mediahuomion näkökulmasta vilkkaimpia kuukausia olivat maaliskuu (Asenne esiin -kampanja), touko-heinäkuu (Amnestyn romanikampanja), marras-joulukuu (AI:n raportti USA:n vankilennoista, Aung Sang Suu Kyin vapautuminen ja Liu Xiabon Nobel-rauhanpalkinto). Aihepiireistä vuoden

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

aikana olivat esillä etenkin romanien syrjintä, seksuaalirikoslainsäädännön muuttaminen, Meksikon ihmisoikeustilanne keväällä surmatun aktivisti Jyri Jaakkolan murhan seurauksena ja sananvapaus.

Elokuussa toiminnanjohtajan yksityishenkilönä kirjoittama Israelia käsittelevä kriittinen blogikirjoitus herätti huomiota verkkokeskusteluissa ja Jerusalem Post -lehdessä. Asiaa selvitettiin yhdessä kansainvälisen sihteeristön mediaosaston kanssa. Tapaus nosti esille osaston sisäisen kriisiviestintäsuunnitelman puuttumisen sekä sen, että kriisiviestintä vie huomattavasti aikaa muulta työltä.

3.2. JÄSENVIESTINTÄ

Amnesty-lehti ilmestyi suunnitellusti helmi-, touko-, syys- ja joulukuussa (4 numeroa, joista 2 kaksoisnumeroa). Lehden toimituskunta työskenteli aktiivisesti ja sitoutuneesti, mukana noin 20 vapaaehtoista ammattilaista. Lukijakysely verkossa käynnistyi joulukuussa.

Aktivismitiimi ja varainhankintatiimi ovat tuottaneet yhdessä jäsenistölle noin kerran kuussa lähetettävät e-mailer uutiskirjeet.

3.3. PAIKALLISTOIMINTA JA KAMPANJATAPAHTUMAT

Paikallistoiminnassa toimi vuoden aikana noin 20 ryhmää 15 paikkakunnalla. Helsingissä toimintansa aloittivat englanninkielinen ja espanjankielinen keskusteluryhmä. Paikallisryhmät kokoontuivat noin kerran kuussa. Ryhmänvetäjät tapasivat Helsingissä helmi- ja syyskuussa, pääteemoina yksilötyön kehittäminen ja AI@50-juhluvuoden toteuttaminen paikkakunnilla.

Pääkaupunkiseudulla paikallisaktivistit kokoontuivat ryhmätoiminnan lisäksi kuukausittaisille aktivistitreffeille. Yksilötyötä tukevat kirjeillat käynnistyivät myös Helsingissä.

Tammi- ja helmikuussa paikallistoimijat osallistuivat aktiivisesti Asenne esiin -kampanjan mielipidekyselyn toteuttamiseen. Naisten päivän tapahtumia järjestettiin viidellä paikkakunnalla 8.3.

Vuoden pääteema paikallistoiminnassa oli romanien syrjintä Euroopassa, johon liittyvä koulutus järjestettiin 5 paikkakunnalla. Paikallisaktivistit osallistuivat kesän ja syksyn aikana lukuisiin paikallisiin tapahtumiin ja järjestivät omia tapahtumiaan. Helsingissä järjestettiin kampanjan päätteeksi iso katutapahtuma, johon osallistui sekä pääkaupunkiseudun aktiiveja että toimiston henkilökuntaa. Kampanjatapahtumia toteuttaneiden aktivistien edustus oli mukana luovuttamassa romanivetoomusta pääministerille 18.11.

Amnestyn jäsenistö, tukijat ja aktiivit kokoontuivat syysseminaariin Helsinkiin 30.-31.10. Seminaarin teemoina olivat AI@50 -juhlavuosi ja vetoomustoiminnan uudet muodot.

Paikallisaktivistit osallistuivat NYTKIS ry:n koordinoimiin Valoa ei väkivaltaa -tapahtumiin viidellä paikkakunnalla naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisena päivänä 25.11.

Paikallistoiminnan haasteena oli aiempien vuosien tapaan uusien toimijoiden rekrytointi ja nykyisten toimijoiden pitkäaikainen sitouttaminen. Toisaalta erittäin sitoutuneen ydinjoukon kampanjatyö oli onnistunutta. Aktivistit näyttivät osaamisensa sekä itse järjestämissään tapahtumissa ja mielenilmauksissa että kymmentuhatpäiselle yleisölle U2-konserteissa, jotka toimivat myös hyvänä aktivistien hengennostatuksena.

3.4. VERKKOVIESTINTÄ JA -AKTIVISMI

Tanskalainen Userneeds teki meille maksuttoman verkkosivuston käyttäjätyytyväisyyskyselyn kevään aikana. Kyselyn mukaan sivustomme on "erittäin vaikuttava" kahdella tärkeällä mittarilla mitattuna: sivuston antama luotettava ja ammattimainen kuva (97 %) sekä yleinen tyytyväisyys sivustolla vierailuun (97 %). Lisäksi 93 % käyttäjistä ei koe mitään ongelmia sivustolla liikkeessaan. Meillä on muita järjestöjä enemmän lojaaleja käyttäjiä, jotka käyvät sivulla tavallista harvemmin. 90 % käyttäjistä mieltää sivun moderniksi. Tulokset toimivat verkkouudistuksen lähtökohtana.

Osaston verkkoviestinnän uudistaminen aloitettiin heinäkuussa. Uudistamistyön osana amnesty.fi-sivun logo vaihdettiin marraskuussa. vastaamaan kansainvälistä ohjeistusta eli musta-keltaista "Global identitya". Sivustolle tehtiin samalla muutoksia, joiden avulla se toimii paremmin, silloin kun osasto haluaa antaa näkyvyyttä erityisesti yhdelle asialle.

Verkko- ja pikavetoomustoimintaa jatkettiin amnesty.fi-sivulla vuoden aikana aktiivisesti. Erityisen paljon verkkovetoomuksia juuri verkon kautta tuli Asenne esiin -kampanjassa, jonka kerätyistä 14 947 nimestä verkkosivun kautta kerättiin noin 14 000 nimeä.

Valokuvavetoomuksen käyttöä kehitettiin kuluneena vuonna kokeilemalla erilaisia muotoja: a) Venäläiset 31-mielenosoitusten virtuaaliversio koordinoitiin Suomen osastosta. b) Amnestyn vuosikokoukseen osallistujat ottivat kuvia omilla kamerakännyköillään tapahtumasta ja ne siirrettiin saman tien amnesty.fi-sivulle, mikä mahdollisti mielenilmaukseen seuraamisen reaaliajassa verkon kautta. Osallistumistapa sai hyvää palautetta. c) Romanikampanjassa kokeiltiin kahden aktivistikännykän avulla paikallisaktivistien osallistumista verkkokampanjoihin reaaliajassa, joka ei edellytä Amnestyn verkkokoordinaattorin läsnäoloa toimistolla.

Amnestyn Facebook-sivun jäsenmäärä yli kaksinkertaistui vuoden 2010 aikana. Sivulla oli joulukuun alussa noin 2400 jäsentä. Jäsenkasvua merkittävämpää oli ehkä, että puolet näistä käyttäjistä käytti sivua aktiivisesti. Amnestyn Facebook-sivu oli yksi ensimmäisistä suomenkielisistä lähteistä, jotka kertoivat Aung San Suu Kyin vapautumisesta. Twitter-lyhytviestipalvelua käytettiin tapahtumista ja verkkosivujen sisällöstä tiedottamiseen. Twitter-seuraajia oli vuoden lopulla yli 400.

Twitterin ja Facebookin kautta kehoitettiin ihmisiä allekirjoittamaan vetoomusta ja osallistumaan kampanjatapahtumiin. Ne toimivat edelleen edullisena tiedotuskanavana ja tukijaviestinnän yhtenä työkaluna, ja tukijasuhteen vahvistamisena.

SMS-vetoomustoiminta lanseerattiin suunnitellun aikataulun mukaisesti 16.11. Lanseerausta edelsi perusteellinen tekninen ja käytettävyyteen liittyvä testaus. Joulukuun alussa yli 400 henkilöä oli tilannut SMS-vetoomukset ja luku kasvoi nopeasti. Välittömästi Amnesty-lehden julkaisun jälkeen luku hypähti merkittävästi yli sadalla uudella jäsenellä päivässä. Verkoston ensimmäinen vetoomus Iraniin Nasrin Sotoudehin puolesta poiki kirjeenvaihdon Amnestyn ja Suomen Teheranin suurlähetystön välillä, vaikka vastausta varsinaiselta vetoomuskohteelta Iranin hengelliseltä johtajalta ei olekaan saatu.

SMS-vetoomuksen markkinointiin tehty "ihmisoikeudet on perseestä" -nettivideo levisi verkossa nopeasti ja sitä on katsottu muutamassa viikossa lähes 4000 kertaa ilman mitään markkinointitoimenpiteitä. Hakukoneiden mukaan video on jo nyt noussut yhdeksi katsotuimmista suomenkielisistä ihmisoikeusaiheisista videoista netissä.

3.5. JÄSENKOULUTUS JA IHMISOIKEUSKASVATUS

Toimistos sihteeri vastasi kouluvierailujen koordinoinnista yhdessä palkatun kouluvierailukoordinaattori Anna Nurmen sekä vapaaehtoisten kanssa. Koulutuskoordinaattorin puuttuminen henkilövahvuudesta haittasi työn kehittämistä. Yhteistyötä tehtiin Ihmisoikeudet.net-koordinaattorin kanssa erityisesti koulutuksen ja materiaalien osalta. Ihmisoikeuskasvatusryhmä tapasi vuoden aikana seitsemän kertaa. Ryhmän jäsen teki laajan Kuuluu kaikille -kouluvierailumateriaalipaketin. Kouluvierailijakoulutuksia järjestettiin vuoden aikana viisi: kaksi päivän kestävä peruskurssia ja yksi ”jatkokoulutus” sekä kaksi Kuuluu kaikille -koulutusta.

Vierailupyynnöitä tuli eniten kevätlukukauden lopussa ja syyslukukauden alkupuolella. Opettajille, joiden vierailupyynnöihin ei pystytty vastaamaan, lähetettiin PowerPoint-esitys sekä materiaalipaketti, jonka avulla he voivat kertoa ihmisoikeuksista oppilailleen.

Vapaaehtoisia kouluvierailijakoordinaattoreita oli vuoden aikana Helsingissä, Oulussa, Tampereella, Jyväskylässä ja Turussa. Verkkosivuille lisättiin palautelomake opettajille.

Metropolia-ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijat Sini Nykänen ja Tanja Pehkonen tekivät oppinnäytetyönsä Mun rajat -oppitunnista tuottaakseen tunnin kehittämistä palvelevaa tietoa.

4. VARAINHANKINTA JA TUKIJAPYSYVYYS

Vuoden 2009 tulovajeen vuoksi vuoden 2010 budjetti tehtiin hyvin maltilliseksi. Ylitimme kuitenkin kokonaistavoittemme ja palasimme aiempien vuosien kasvukäyrälle. Olemme erityisen iloisia tästä tuloksesta siksi, että lähestulkoon koko varainhankintatiimi vaihtui vuoden 2010 aikana.

4.1. F2F-KATUREKRYTOINTI JA TELEVARAINHANKINTA

Käynnistimme katurekrytoinnin Helsingissä helmikuussa, eli kuukautta budjetoitua aiemmin. Viimeiset rekrytoijat lopettivat työnsä syyskuussa. Kaiken kaikkiaan F2F-rekrytointia oli yhdeksässä kaupungissa. Katurekrytointi muuttuu vuosi vuodelta vaativammaksi varainhankinnan muodoksi, sillä työntekijöitä on vaikea löytää, kilpailevia järjestöjä on yhä enemmän, ja suuri yleisö alkaa väsyä ”feissareihin”. Amnestyllakin oli vaikeuksia löytää pitkäaikaisia työntekijöitä, mutta lopputulos palkitsi ponnistelumme, sillä saavutimme tavoitteestamme 98 prosenttia.

Televarainhankinta koki suuren mullistuksen syksyn aikana. Ryhdyimme kasvattamaan siitä itsenäistä tulosityksikköä, kun se on aiemmin ollut katurekrytoinnin tukitoimi. Aloimme kehittää teleläisten rekrytointia, koulutusta ja työviihtyvyyttä, uusia soittomuotoja ja tulosten seuranta. Televarainhankinnan taloudelliset tulokset olivatkin loppuvuonna jo varsin hyviä, työntekijät viihtyvät pidempään ja koko toiminta nivoutuu entistä syvällisemmin kampanjasisältöihin. Televarainhankinnasta on tulossa tärkeä tapa pitää yhteyttä tukijoihimme ja jäseniimme.

4.2. JÄSENMAKSUT JA LAHJOITUKSET

Vuosijäsenmaksuissa ylitimme selvästi tavoittemme, joka oli budjetoitu maltillisesti. Lahjoituskirjeitä on lähetetty neljä kertaa, aiempaa huomattavasti laajemmalle joukolle tukijoita. Lisäksi tukijamme ovat muistaneet meitä avokätisesti koko vuoden, ja saimme lahjoituksia tuplasti yli tavoittemme.

4.3. TUKIJAPYSYVYYS

Sähköpostitse lähetettyjä e-kirjeitä on mennyt parin kuukauden välein kaikille tukijoille, joiden sähköpostiosoite meillä on. Kirjeissä on kerrottu Amnestyn meneillään olevista kampanjoista, myyntituotteista ja muista ajankohtaisista asioista. Lisäksi tukijoille on lähetetty neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Amnesty-lehti. Loppuvuodesta ryhdyimme ajattelemaan uudella tavalla niitä tapoja, joilla huolehdimme tukijoistamme. Suunnittelutyön tulokset alkavat näkyä vuoden 2011 puolella.

Tukijat jatkoivat uskollisesti kuukausilahjoituksiaan Amnestylle odotettua enemmän, toisin sanoen eroprocentti oli budjetoitua pienempi. Tämä vaikutti varsin positiivisesti taloudelliseen tulokseemme. Kuukausilahjoituksista kertyvät tulot olivat yhteensä 1 626 896 euroa.

4.4. TUOTEMYynti

Tuotemyyntiä ei alkuvuodesta henkilöstövaihdosten takia pystytty tekemään suunnitellulla tavalla. Loppuvuoden tuotteet myivät hyvin, mutta kokonaisyntimme jäi 76 000 euroon, kun tavoitteemme oli 100 000 euroa. Jotta Amnesty Storesta tulee meille entistä merkittävämpi tulonlähde ja parempi tapa palvella nykyisiä ja tulevia tukijoitamme, perustimme Storelle oman työryhmän. Vuoden lopulla teimme perusteellisen selvityksen Storen tähänastisesta toiminnasta ja tuottavuudesta. Sen perusteella on Storelle laadittu kunnianhimoinen kehityssuunnitelma ja taloudelliset tavoitteet vuodelle 2011.

5. HALLINTO JA TOIMISTON INFRASTRUKTUURI

Taloushallinto on toiminut suunnitelmien mukaan. Vuoden 2009 tilinpäätös valmistui aikataulussa. Osasto siirtyi tilitoimisto Nettomaster Oy:n asiakkaaksi vuodenvaihteessa ja samalla taloushallinto siirtyi Netvisoriiin sekä laskujen sähköiseen käsittelyyn. Tilitoimiston vaihdon myötä entistä suurempi osa palkanlaskennasta siirtyi tehtäväksi toimistolle.

Osaston tilintarkastuksesta vastaa PriceWaterhouseCoopers. Osaston taloudenhoitaja suoritti sisäisen tarkastuksen vuoden lopussa.

Vuoden 2009 Standard Financial Report sekä vuoden 2009 Standard Action Report lähetettiin Lontooseen aikataulun mukaisesti.

Vuoden aikana tapahtuneet lukuisat henkilöstövaihdokset työllistivät henkilöstöhallintoa niin rekrytointien kuin perehdyttämisten merkeissä.

Helmikuussa aloitettiin työ toimiston ilmapiiriongelmiin ratkaisemiseksi. Asiaa käsiteltiin vuoden 2009 lopussa tehdyn ilmapiirikyselyn pohjalta toimiston suunnittelupäivässä ja tiimipalaverissa, minkä lisäksi yksi toimistokokous käytettiin asiasta keskusteluun. Maaliskuun alussa käynnistettiin tiimityön ja työyhteisön kehittämishanke ulkopuolisen työpsykologin johdolla. Hanke koostuu työpsykologin ohjaamista ryhmätyöpäivistä sekä toimiston sisäisestä tukiryhmätoiminnasta.

Turvallisuus- ja suojelukoulutus järjestettiin työsuojeluorganisaatiolle sekä paloturvallisuuskoulutus ja alkusammutusharjoitus koko henkilöstölle lokakuun alussa. Työsuojeluorganisaatio käsitteli koulutuksen jälkeen toimiston turvallisuutta ja ryhtyi toimenpiteisiin riskien minimoimiseksi. Marraskuussa järjestettiin poistumisharjoitus toimistolla.

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

Toimiston puhelin- ja tietoliikenneinfrastruktuuria on järkeistetty. Kauden aikana vaihdettiin pääkäyttäjätukipalvelujen tarjoaja huokeampaan ja luotettavampaan. Jäsen- ja tukijatietokannan uudistamisprojekti etenee hyvin. Pankkiliikenteen vaatimaan ns. SEPA-muutokseen on varauduttu.

Toimiston asiakaspalvelu on toiminut moitteettomasti. Toimistosihteeri palasi hoitovapaalta maaliskuun alussa. Vuoden aikana tehtiin muutamia kunnostus- ja remonttitoita työtilojen parantamiseksi.

Toimiston vapaaehtoisrinkiin kuului vuoden sisällä yhteensä 52 henkilöä. Käyntejä oli yhteensä 282. Toimistovapaaehtoisten panos auttoi erityisesti varainhankintatiimiä päivittämällä tukijarekisteriä ja tekemällä F2F-tervetulopaketteja 400–1000 pakettia viikossa. Myös suuria postituksia saatiin hoidettua heidän avullaan vaivattomasti. Verkkosivujen kautta tulevia kouluvierailupyyntöjä koordinoi toimistovapaaehtoinen, joka on perehdytetty tehtävään erityisesti.

6. ORGANISAATIO JA RESURSSIT

6.1. VUOSIKOKOUS JA JOHTOKUNTA

Osaston vuosikokous järjestettiin Turussa 27.–28.3. Osanotto oli valitettavan alhainen ja siksi on pohdittava miten vuoden 2011 kokoukseen saadaan mukaan enemmän jäseniä päättämään osaston työn suunnasta. Turun vuosikokouksessa uudeksi johtokunnan jäseneksi valittiin Maila-Katriina Tuominen Tampereelta. Vanhoina jäseninä jatkoivat Jussi Förbom (puheenjohtaja) Tuomas Laine (taloudenhoitaja), Mikko Häkkinen, Heikki Kerkkänen, Ninni Sandelius, Päivi Sinkkonen ja Markus Terho.

Ennen vuosikokousta johtokunta kokoontui kolme kertaa. Vuosikokouksessa valittu uusi johtokunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Yhden kokouksen yhteydessä järjestettiin yhteistapaaminen toimiston kanssa.

6.2. TOIMISTO

Toiminnanjohtajana toimi Frank Johansson, vaikuttamis- ja aktivismitiimin päällikkönä toimi Tiina Valonen (lokakuuhun saakka) ja sen jälkeen Päivi Mattila. Varainhankintatiimiä johti Ritka Heino (helmikuuhun) ja sen jälkeen Annukka Klinge, talous ja hallintotiimiä Katri Rautio. Nämä kaikki muodistivat yhdessä toimiston tiimikoordinaation.

Vaikuttamis- ja aktivismitiimissä työskentelivät Anu Tuukkanen, Outi Lepola (tammikuun loppuun), Pia Puu Oksanen, Susanna Mehtonen (syyskuusta), Anu-Elina Autio, Anu Merenlahti, Ilpo Kiiskinen ja Outi Haapanen.

Varainhankinnassa työskentelivät Else Hukkanen (lokakuuhun), Adam Kral (toukokuuhun), Nina Blomqvist (huhtikuuhun), Leena Hernesniemi, Ruut Karhunen (kesäkuusta), Tobias Lohikko (syyskuusta) ja Nora Huhta (marraskuusta).

Talous ja hallintotiimissä toimivat Maarit Raja-aho, Mia Mikkola, Jukka Vallisto ja Anna Nurmi (maalikuuhun) ja Eveliina Lindell.

AMNESTY INTERNATIONAL SUOMEN OSASTO RY TOIMINTAKERTOMUS 2010

Näiden lisäksi toimistossa oli useita harjoittelijoita ja toimistolla päivittäin työskentelevien henkilöiden lisäksi toimiston henkilökuntaan kuuluivat osa-aikaiset teletimin työntekijät ja keväästä syksyyn monet kymmenet F2F-työntekijät.

6.3. LUOTTAMUSHENKILÖT

Osaston edustajana valtioneuvoston asettamassa ihmisoikeusasiain neuvottelukunnassa oli Thomas Hackman. Pakolaisneuvonnan hallituksessa Amnestyä edusti Päivi Sinkkonen ja Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiön hallituksessa Jussi Förbom.

7. YHDEYDET KANSAINVÄLISEEN LIIKKEESEEN

7.1. KANSAINVÄLISET KOKOUKSET

Osaston puheenjohtaja osallistui puheenjohtajien kokoukseen eli Chairs Foorumiin Saksassa kesäkuussa. Osaston taloudenhoitaja osallistui kansainväliseen talouskokoukseen Lontoossa syyskuussa.

Osaston toiminnanjohtaja osallistui kansainväliseen asekauppasopimuskokoukseen Wienissä 10.-11.2. ja eurooppalaisten osastojen johtajien kokoukseen (EU-toimiston vuosikokous) Belgiassa toukokuussa. Laskimotukoksen johdosta saatu lentokielto pakotti hänet peruuttamaan osallistumisensa sekä pohjoismaiden osaston johtajien että Euroopan osaston johtajien kokouksiin syys-lokakuun vaihteessa.

Ihmisoikeustyön johtaja ja varainhankintapäällikkö osallistuivat Amnestyn EU-toimiston järjestämään syrjinnän vastaista kampanjaa koskevaan kokoukseen Brysselissä helmikuussa.

Maanakohtaisen työn asiantuntija osallistui Venäjä-koordinaation kokoukseen maaliskuussa, Israel-Palestiina -kampanjakokoukseen Amsterdamissa toukokuussa ja Individuals at Risk -kokoukseen Pariisissa lokakuussa.

Oikeudellinen asiantuntija osallistui EUROJUST-kokoukseen universaalitoimivallasta lokakuussa ja Amnestyn EU-lobbauskokoukseen Brysselissä marraskuussa.

Osaston AD osallistui Global Identity Design Forumiin Berliinissä maaliskuussa.

Pohjoismaisten osastojen nuorisokoordinaattorit kokoontuivat yhteistyön suunnittelukokoukseen Kööpenhaminaan 26.-27.1.2010. Suomesta kokoukseen osallistui kampanjakoordinaattori. Amnestyn pohjoismaiseen nuorisotapaamiseen Oslolla elokuussa osallistui Suomesta yhdeksän hengen delegaatio: 8 nuorta aktivistia ja kampanjakoordinaattori.

Syksyllä varainhankintapäällikkö ja jotkut varainhankintavastaavista osallistuivat Hollannissa järjestettyyn Fundraising-kokoukseen ja Amnestyn varainhankkijoiden skillshare-kokoukseen Roomassa.

Suomen osaston vuosikokouksessa kansainvälisinä vieraina olivat Amnestyn Kenian osaston kampanjakoordinaattori Naomi Barasa ja eteläafrikkalainen aktivisti Trevor Ngwane.

7.2. KANSAINVÄLISET TEHTÄVÄT

Naisten oikeuksien asiantuntija Pia Puumä Oksanen on mukana Amnestyn kansainvälisen johtokunnan kokoamassa Diversity and Gender Mainstreaming -ryhmässä, jonka tehtävä on luoda kansainväliselle liikkeelle strategia moninaisuuden ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi. Oksanen osallistui yhteensä neljään DAGM-ryhmän kokoukseen Lontoossa.

AD Anu Merenlahti kutsuttiin asiantuntijana 4 muun osaston edustajan kanssa lokakuussa AI:n kansainväliseen työryhmään, joka kommentoi IS:n Global Identity -tiimin työtä.